

1. Bu testte sırasıyla, Türk Dili ve Edebiyatı (1-24), Tarih-1 (25-34), Coğrafya-1 (35-40) alanlarına ait toplam 40 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı-Sosyal Bilimler-1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Dünya çapındaki bazı çevre sorunları, ---- ilkesine en açık kanıtları sunuyor. Karadeniz'in öbür tarafında, Kiev civarında kurulan nükleer reaktör, İzmir'deki çay tiryakisini neden ilgilendirsin? Ama ilgilendiriyor. Tropik ormanların tahribi, ozon tabakasının incilmesi ve sera etkisi ---- değil midir?

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) dünyanın değişimi - artık hemen hepimizin bildiği tehditler
- B) doğanın bütünselliği - tüm dünya insanların ortak sorunu
- C) evrenimizin hassaslığı - üzerine konuşulmaya değer konular
- D) kelebek etkisi - Türkiye'de de karşılaştığımız problemler
- E) hassas ayarlar - doğanın sonsuz cömertliğinin sonuçları

2. (I) Bir araştırmada kendinden yaşça küçük veya büyük kardeşi olan çocuklar ile yalnızca bir ikiz kardeşi bulunan veya hiç kardeşi olmayan çocuklar incelenmiştir. (II) Bu çalışma sonucunda tek çocukların ve yalnızca ikiz kardeşi olan çocukların bazı zihinsel aktivitelerde, küçük veya büyük kardeşi olan çocuklara oranla daha başarısız oldukları görülmüştür. (III) Böylece çocukların kendilerinden yaşça küçük veya büyük kardeşleriyle etkileşiminin, yaşlarıyla olan iletişiminden daha önemli olabileceği sonucuna ulaşılmıştır. (IV) Zihinle ilgili araştırmalarda "kardeş avantajı" olarak adlandırılan bu durumun nedenlerine yönelik çeşitli varsayımlar geliştiriliyor. (V) Farklı yaşlardaki kardeşler arasında kurulan usta çırak ilişkisi, bu önermelerden sadece biri.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede araştırmanın kimler üzerinde yapıldığından söz edilmiştir.
- B) II. cümlede çalışma sonuçları, karşılaştırmaya dayalı olarak ifade edilmiştir.
- C) III. cümlede araştırma bulgularına bağlı olarak bir çıkarım yapılmıştır.
- D) IV. cümlede zihinle ilgili çalışmaların henüz tamamlanmadığı belirtilmiştir.
- E) V. cümlede araştırma sonuçlarına dayalı bir öneride bulunulmuştur.

3. Osmanlı coğrafyasına yolu düşen seyyahların tamamı; devletin büyüklüğünü, halkın medeni hayat şartlarını, şehirlerin güzelliğini, kurum ve kuruluşların intizamını öve öve bitiremezler. Kusursuz işleyen bu sistem; toplamı 15 milyon kilometrekare tutan bir devleti yaşatıyor, içinde 12 eyalet barındırıyordu.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İkillemelere yer verilmiştir.
- B) Açıklama yapılmıştır.
- C) Nicel verilerden yararlanılmıştır.
- D) Öznel ifadeler kullanılmıştır.
- E) Örneklerden yararlanılmıştır.

4. Hemingway gibi bir yazarın söyledikleri kadar söylemedikleri de önem taşır. Yazılarındaki yoğunluğu hem kelimeleriyle hem de sessizliğiyle sağlar. Hemingway'in kendi deyimiyle buz dağına benzettiği yazıları, ilk bakışta kendisini kolayca ele vermez.

Bu parçaya göre Hemingway'in yazılarındaki en belirgin özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özgün bir bakış açısı taşıması
- B) Hayal ögelerinden yararlanması
- C) Anlam derinliğine sahip olması
- D) Üretimi için uzun zaman gerektirmesi
- E) Okuyucunun ilgi alanına girmesi

5. Bülbülün aşkıdır dalda öttüğü
Çobanın sütedir koyun güttüğü
Toprağın Hâbil'i kabul ettiği
Şüphesiz yüzünün yumşaklığından

Bu dörtlükle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Telmih sanatına başvurulmuştur.
- B) Sarma kafiye düzeninde yazılmıştır.
- C) Redife yer verilmiştir.
- D) Yarım kafiye kullanılmıştır.
- E) 11'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.

6. Körfezdeki dalgın suya bir bak, göreceksin:
Geçmiş gecelerden biri durmakta derinde;
Mehtâb... iri güller... ve senin en güzel aksin...
Velhâsıl o rü'yâ duruyor yerli yerinde!

Bu dizeler ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Şiirde ahenk unsurlarına yer verilmiştir.
- B) Çapraz kafiye düzeninde yazılmıştır.
- C) Yaşama sevinci teması işlenmiştir.
- D) Kişileştirmeye başvurulmuştur.
- E) Görsel ögelere yer verilmiştir.

7. Bir gazele ait üç beyit şu şekildedir:

- I. Ne denl  ağlasa z r olsa  şık
Ađılsa gülse g l-z r olsa dilber
- II. Cef y  az kılsa Hayreti'ye
S z m bu kim vef -d r olsa dilber
- III.  p lse y r ile y r olsa dilber
Koculsa r m-ı dil-d r olsa dilber

Bu beyitlerin Şiirde yer alma sırası aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I - III - II B) II - I - III C) II - III - I
D) III - II - I E) III - I - II

8. AŞağıdaki dizelerin hangisinde, ayrıca içinde verilen edebî sanat yoktur?

- A) Aramazdık gece meht b  yüzün parlarken
Bir uzak yıldıza benzerdi güneŐ, sen varken
(Tenas p)
- B) G l gülse d im ađlasa bülbül acep değil
Z r  kimine ađla demiŐler kimine g l
(Tezat)
- C) Y suf'u geri görenler ellerin kestiler
Gün yüzün gördü senin Őakk oldu bedrin ayası
(Telmih)
- D) Sen akŐamlar kadar büyülü, sıcak
R y larım kadar s de güzeldin
(TeŐbih)
- E) Senin yanındayken, avuçlarımda
Suda sabun gibi eriyor zaman
(TeŐhis)

9. Her beyti baŐlı başına bağımsız bir Şiir olmakla birlikte bütün beyitleri arasında bir duygu ve düŐünce birliği bulunan Őiirlere Divan edebiyatında ---- denir. Örneđin Fuz l'i'nin gerek *Divan'*ında gerekse ---- mesnevisinde bu türden Şiirlerin sayısı oldukça fazladır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) yek-ahenk gazel - *Leyla v  Mecnun*
B) rindane gazel - *Őik yetname*
C)  Őikane gazel - *Rind   Z hid*
D) yek-avaz gazel - *Hadikatü's-S eda*
E) beyt 'l gazel - *Beng   Bade*

10. "KuŐların dili" anlamına gelen ve mesnevi nazım Őeklinde yazılmıŐ olan ---- adlı eser, İranlı Şair Feridüddin Attar tarafından kaleme alınmıştır. İçinde tasavvufi hik yeler bulunan eserin Türkçe uyarlaması, yazıldığı dönemin dil özelliklerini göstermesi bakımından oldukça önemlidir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) *Mak l t* B) *Garibn me*
C) *Mantiku't-Tayr* D) *D niŐmendn me*
E) *Atebetü'l-Hak yık*

11. Zühre'nin annesi sihirbazı çağıırıp durumu anlattı: "Padişah, Zühre'yi Tahir'e verecek, ben buna razı değilim. Tahir, vezir oğlu; benim kızım padişahlara layıktır. Bir ilaç ile padişahı Tahir'den soğut..." dedi. Padişah, sihirbazın hazırladığı şerbeti içince Tahir'den soğudu ve onu saraydan kovdu. Tahir ile Zühre birbirinden ayrılınca gece gündüz ağlaştılar. Zühre'nin aşkından deliye dönen Tahir, eline sazını alıp bağlara ve bahçelere gidip türküler söylemeye başladı:

"Yârden ayrılmaklığım figândır
Dîdelerim pürnem, kaddim kemândır
Tan etmeyin dostlar âh u zârıma
Dostu görmeyeli hayli zamandır"

diyerek gönlünü avutmaya çalışıyordu. Bazen de aklına gelen türkülerini yazıyor ve geçtiği yerlerde bırakıp gidiyordu. Bu şiirler başkalarının eline geçince aşkları bütün şehre yayıldı. Yaşlı kadınlar bu şiirlerden bazılarını Zühre'ye de götürüyorlardı.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bir halk hikâyesinden alınmıştır.
B) Mensur ve manzum parçalar içerir.
C) Ait olduğu dönemin dil özelliklerini yansıtır.
D) Nesil çatışması üzerine kurulmuştur.
E) Olağanüstü ögeye yer verilmiştir.
12. XVIII. yüzyılda yaşamış Klasik Türk edebiyatı şairidir. Sebk-i Hindî'nin önemli temsilcileri arasında gösterilir. Genç yaşta divan sahibi olmuştur. Divan şiiri geleneğinin son büyük temsilcilerinden biri olarak kabul edilir. Mesnevi yazma gücünü alegorik bir eser olan *Hüsn ü Aşk* adlı eseriyle ispat etmiştir.
- Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Nâbî
B) Nedîm
C) Şeyh Gâlip
D) Şeyhülislam Yahyâ
E) Hayâlî

13. Gözle konşu hakkını dinle beni
İster isen Hak seve dâ'im seni

Kırma gönlün hoş geçin mü'min isen
Dü cihânda olmak istersen esen

Konşusunu kim ederse bî-huzûr
Dü cihânda Hak anı ede kusûr

İçerik özelliklerinden hareketle bu beyitlerin aşağıdaki metin türlerinin hangisinden alındığı söylenebilir?

- A) Surnâme
B) Pendnâme
C) Kıyafetnâme
D) Seyahatnâme
E) Gazavatnâme

14. **Şinasi'nin Şair Evlenmesi** adlı eseriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kişiler, eğitim düzeylerine göre konuşturulmuştur.
B) Gülmece yoluyla toplumsal eleştiri yapılmıştır.
C) Kişilerin adlarıyla sosyal ve kişisel özellikleri arasında bağ vardır.
D) Batılılaşmanın olumsuz yönlerini yerme amacıyla yazılmıştır.
E) Tipleştirmeye dayalı bir tiyatro anlayışını yansıtmaktadır.

15. Yazar, bu romanda kıskançlık konusunu ele alır. Eser, yazarın ölümünden sonra arkadaşı Mahmud Sadık tarafından *Servet-i Fünûn* dergisinde yayımlanmıştır. Edebiyatımızda natüralizm akımının etkilerinin görüldüğü ilk roman olarak kabul edilir. Romanın başlangıcında iki aile vardır: Eşini kaybetmiş, kızıyla beraber oturan Şevket Efendi'nin ailesi ve babasını birkaç sene evvel kaybetmiş, annesi Münire Hanım'la birlikte oturan Suphi'nin ailesi.

Bu parçada söz edilen yazar ve eseri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Namık Kemal - *İntibah*
 B) Recaizade Mahmut Ekrem - *Araba Sevdası*
 C) Ahmet Mithat Efendi - *Felâatun Bey ile Râkım Efendi*
 D) Sami Paşazade Sezai - *Sergüzeşt*
 E) Nabizade Nazım - *Zehra*

16. • Servetifünun Dönemi bağımsız yazarlarındandır.
 • Roman ve öykülerinde ince bir mizah vardır.
 • Eserlerinde eski yeni çatışması, yüzeysel Batılılaşma ve aile geçimsizliklerini işlemiştir.

Aşağıdakilerden hangisi, bazı özellikleri verilen yazara ait eserlerden biridir?

- A) *Şık*
 B) *Kırk Hayatlar*
 C) *Sözde Kızlar*
 D) *İstanbul'un İç Yüzü*
 E) *Çalılıkıuşu*

17. • Sanatlı, süslü bir dil ve anlatımdan kaçınılmıştır.
 • Söyleyişte ve anlatımda hitabet tonu egemendir.
 • Şiirlerde lirik bir söyleyişten ziyade didaktik bir yaklaşım tercih edilmiştir.
 • Halk şiiri nazım şekilleri ve hece vezni kullanılmıştır.

Bazı özellikleri verilen edebî dönem veya topluluk aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Millî Edebiyat
 B) Servetifünun
 C) Garip Hareketi
 D) Tanzimat
 E) Fecriati

18. "Yeni yapılmış büyük bir apartmanın dokuz odalı bir bölümünde oturuyoruz. Bu bölümü Ayaşlı İbrahim Efendi adında biri tutmuş, isteyenlere oda oda kiraya veriyor." cümleleriyle başlayan romanın yazarı, bu odalarda oturan insanları anlatarak bize Cumhuriyet'in ilk yıllarındaki Ankara'dan toplumsal bir kesit sunuyor. Romanda bir yandan dönemin alt ve orta kesiminin günlük yaşantısı ve değer yargılarındaki değişimler sergilenirken öte yandan bürokrasiye yönelik eleştiriler dile getiriliyor.

Bu parçada söz edilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Peyami Safa
 B) Mithat Cemal Kuntay
 C) Memduh Şevket Esendal
 D) Ahmet Hikmet Müftüoğlu
 E) Refik Halit Karay

19. Toplumsal gerçekçilik akımının sanatkar hikâyecisidir. Halk şiiri geleneğini sürdüren ürünlerle edebiyat dünyasına giren yazar, sonradan hikâyeye geçmiştir. *Değirmen, Kağrı, Ses, Yeni Dünya, Sırça Köşk* adlı kitaplarda hikâyelerini toplayan yazarın üç de romanı vardır. Edebiyat ve sanatın bir nevi propaganda olduğunu belirten yazara göre sanatın bir tek ve açık maksadı vardır: "İnsanları daha iyiye, daha doğruya, daha güzele yükseltmek ve insanlarda bu yükselme arzusunu uyandırmak."

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sabahattin Ali B) Ahmet Hamdi Tanpınar
C) Haldun Taner D) Kemal Tahir
E) Tarık Buğra

20. Kuşak çatışması, Millî Edebiyat Dönemi Türk romanında yaygın olarak görülen temalardan biridir. Dönem romanlarında kuşaklar arasındaki görüş, duygu ve yaşayış ayrılıkları üzerinde durulmuş; bu ayrılıklardan kaynaklanan toplumsal çözümler ele alınmıştır.

Bu parçada söz edilen durum, aşağıdaki roman kişilerinin hangileri arasında vardır?

- A) Naim Efendi ile Seniha
B) Nur Baba ile Celile Bacı
C) Ahmet Celâl ile Emine
D) Vehbi Dede ile Rabia
E) İhsan ile Ayşe

21. ---- hayatının sonuna doğru şiir kitaplarının adlarından içinde yer alacak şiirlerin sırasına kadar bütün ayrıntılarıyla ilgilenmişse de şiirleri ancak ölümünden sonra kitaplaşabilmiştir. 1961'de yayımlanan ---- adlı kitabı, şairin en tanınmış eseridir. Adını, kitabın ilk şiiri olan "*Süleymaniye'de Bayram Sabahı*"nın üçüncü dizesinden alan bu eser, şairin şiir anlayışını anlamada anahtar bir işleve sahiptir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Ahmet Haşim - *Piyale*
B) Yahya Kemal Beyatlı - *Kendi Gök Kubbe*
C) Necip Fazıl Kısakürek - *Çile*
D) Mehmet Âkif Ersoy - *Safahat*
E) Faruk Nafiz Çamlıbel - *Han Duvarları*

22. Uyumasından yararlanıp onun hakkında sessizce bilgi verelim. Özel hayatlarında hareketsiz ve başarısız olan Çehov kahramanları gibi kederliydi hep. Keder konusuna daha sonra çok döneceğiz. Kendisine adının ilk harfleriyle Ka denmesini tercih ettiğini, bu kitapta da öyle yapacağımı hemen söyleyeyim. Şimdi Erzurum garajından ayrıldıktan sonra yolculara iyi seyahatler dileyen şoför gibi ben de ekleyeyim: Yolun açık olsun Ka... Ama sizi kandırmak istemem; Ka'nın eski bir arkadaşım ve Kars'ta başına gelecekleri daha bu hikâyeyi anlatmaya başlamadan biliyorum ben.

Bu parçadan hareketle postmodern romanla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Romanın kurmaca olduğu okura hissettirilir.
B) Romanın yazılma süreci metne konu edilir.
C) Anlatıcı, kurmacanın etkin bir figürü hâline getirilir.
D) Kurmaca ile gerçeklik arasındaki sınır belirginleştirilir.
E) Doğrudan veya dolaylı biçimde okurla iletişim kurulur.

23. Toplumcu gerçekçi bakış açısıyla yazılan ve "Tütün Üçlemesi" olarak adlandırılan seri içinde yer alan *Acı Tütün* romanında, Batı Anadolu'nun (İzmir-Urla) toprak ve tarımla uğraşan insanların dramları, birer toplumsal sorun olarak kendini gösterir. Gücün etkili olduğu bir hayat içinde yaşam kavgası veren insanların acısıdır bu. Arabacı Yusuf, Ferit Taşçı ve ötekiler hayattan çok şey beklemeyen insanlardır. Biri arabasının borcunu ödemek, diğeri evlenebilmek için mücadele eder. Fakat birtakım "eller" kendi mutluluklarını, bu insanların emeklerini ellerinden alma düşüncesi üzerine kurmuşlardır.

Bu parçada söz edilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Necati Cumalı B) Yaşar Kemal
C) Oktay Akbal D) Haldun Taner
E) Orhan Kemal

24. Roman yazarı, bilimsel metotları uygulayan bir deneycidir. O, sadece gözlem yapılarak öğrenilebilecek şartları kaydetmez, bireyin çevre şartlarıyla mücadelesini sebep sonuç ilişkisi içinde vererek başlangıçta oluşturduğu hipotezi ispatlamak zorundadır. Onun için en önemli şey, insan tabiatını objektif bir biçimde gözlemlemek, belli biyolojik kalıtımla doğan bir kişinin belli sosyoekonomik şartlar içinde kaderinin ne olacağını incelemektir.

Bu parçada söz edilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Romantizm B) Realizm
C) Natüralizm D) Sembolizm
E) Sürrealizm

25. Tarih araştırmalarında yazılı kaynakların doğruluk derecesinin ve güvenilirliğinin araştırıldığı aşama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarama B) Tasnif C) Tahlil
D) Tenkit E) Terkip

26. Aşağıdakilerden hangisi İslamiyet öncesi Türk devletlerinde geçerli olan egemenlik sembol ve göstergelerinden biri değildir?

- A) Hutbe okutmak
B) Siyasi antlaşmalar yapmak
C) Para bastırmak
D) Kurultaya başkanlık yapmak
E) Yabancı elçileri kabul etmek

27. Hz. Ömer Dönemi, yapılan fetihlerin yanı sıra devlet teşkilatı ve kurumların oluşturulmasında da önemli bir dönem olarak kabul edilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu dönemde yapılan çalışmalardan biri değildir?

- A) Mahkemelerin oluşturulması
B) Beytül-Hikme adlı ilim merkezinin kurulması
C) Askerî posta teşkilatının kurulması
D) Vergilerin sistemli hâle getirilmesi
E) Ordugâh şehirlerin kurulması

28. Karahanlı Devleti'nde, devletin iki ana kısma ayrılarak yönetilmesi uygulaması bulunmaktadır. Bu; Arslan Han, Buğra Han, İlek Han vb. unvanlarla hanedana mensup hükümdarların hüküm sürmesinden de anlaşılmaktadır.

Bu uygulamanın bir benzeri Karahanlılardan önce, aşağıdaki devletlerin hangisinde görülmüştür?

- A) Göktürkler B) İhşidîler
C) Gazneliler D) Selçuklular
E) Hârizmşahlar

29. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde idari birimlerden biri değildir?

- A) Kaza B) Eyalet C) Sancak
D) Avarız E) Köy

30. Aşağıdakilerden hangisi Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde gerçekleşen olaylardan biridir?

- A) Mısır'ın alınması
B) Belgrad'ın alınması
C) Mora'nın alınması
D) Girit'in fethedilmesi
E) Kıbrıs'ın fethedilmesi

31. Aşağıda Mustafa Kemal Atatürk'ün okuduğu okullar karışık sırada verilmiştir.

- I. İstanbul Harp Akademisi
II. Selanik Şemsi Efendi Mektebi
III. Selanik Askerî Rüştiyesi
IV. İstanbul Harp Okulu
V. Manastır Askerî İdadisi

Mustafa Kemal Atatürk'ün okuduğu bu okullar aşağıdakilerin hangisinde kronolojik olarak doğru sıralanmıştır?

- A) I - II - III - IV - V
B) I - III - II - IV - V
C) II - III - IV - I - V
D) II - III - V - IV - I
E) V - IV - I - II - III

32. Yunan ordusu, aşağıdakilerin hangisinde alınan karardan sonra, 15 Mayıs 1919'da İzmir'i işgal etmiştir?

- A) Paris Barış Konferansı
B) Brest-Litovsk Antlaşması
C) San Remo Konferansı
D) Sevr Antlaşması
E) Londra Konferansı

33. Kurtuluş Savaşı sırasında ve sonrasında kurulan iyi ilişkiler sebebiyle aralarında Şevket Süreyya Aydemir, Hüsrev Tokin, Vâlâ Nurettin'in de bulunduğu gençlerin öğrenim görmek üzere gitmelerine izin verilen ülke, aşağıdakilerden hangisidir?

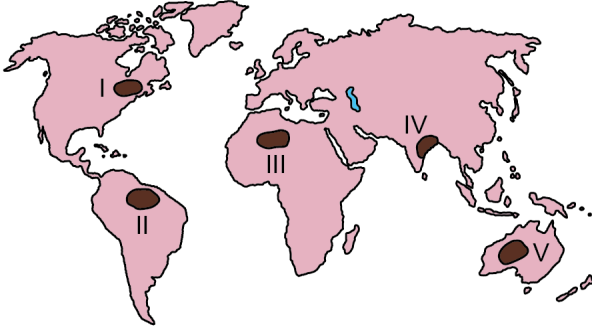
- A) Sovyet Rusya B) İngiltere
C) İtalya D) Fransa
E) ABD

34. Cumhuriyetin ilk yıllarında Türkiye'nin ekonomik gelişimini araştıran Esra, bir gazetede "Millî Sanayinin Temelini On Yılda Attık" manşetini okumuştur.

Bu gazete manşeti aşağıdaki ilkelerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Cumhuriyetçilik B) Laiklik
C) Halkçılık D) Devletçilik
E) İnkılapçılık

35. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanların hangilerinde kuraklık, ekstrem bir doğa olayı olarak değerlendirilemez?

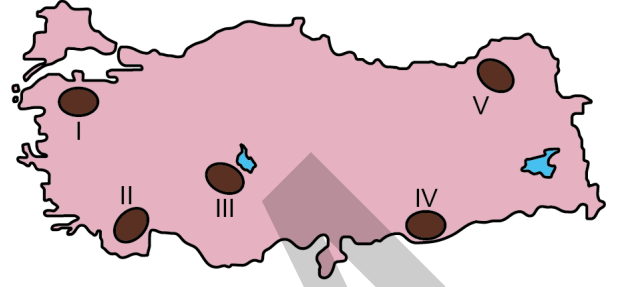
- A) I ve II B) II ve IV C) II ve V
D) III ve IV E) III ve V

36. I. Sağlık hizmetlerinin yetersizliği
II. Barınma olanaklarının yetersizliği
III. Kültürel faaliyetlerin yetersizliği

Yukarıdakilerden hangileri, sanayileşmenin etkisiyle hızla gelişen şehirlere göç eden insanların karşılaştıkları yaşamsal sorunlar arasında yer almaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

37. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

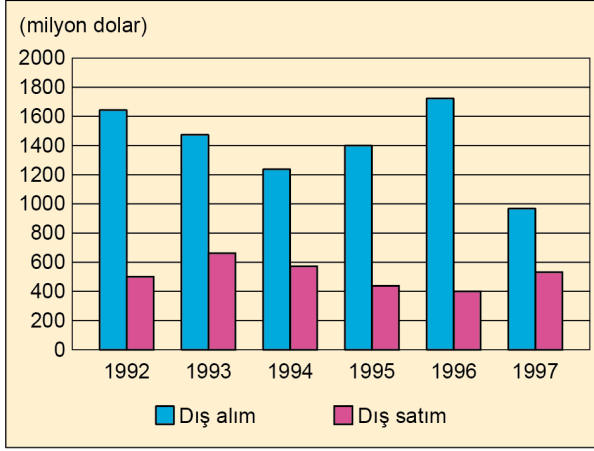
Bu alanların hangilerinde arazinin dağlık ve engebeli olması tarla tarımının yapılmasını daha fazla kısıtlamaktadır?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) II ve V E) IV ve V

38. Aşağıdakilerden hangisinin, Türkiye'deki kültür turizminin gelişmesine olan katkısı diğerlerine göre daha azdır?

- A) Farklı dinlere ait tarihî değer taşıyan ibadethanelerin restore edilmesi
B) Kırsal hayata ilişkin değerlerin görünür kılınması
C) Yeni kayak merkezlerinin açılarak yaygınlaştırılması
D) Arkeolojik alanlara ziyaretçi erişiminin kolaylaştırılması
E) Etnoğrafya müzelerinin sayısının artırılması

39. Aşağıdaki grafikte 1992-1997 yılları arasında bir K ülkesinin L ülkesiyle olan dış ticaretine ait değerler gösterilmiştir.

Grafikteki bilgiler dikkate alındığında aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Dış satımın en fazla olduğu yıl 1993'tür.
 B) Dış alım her dönemde dış satımdan daha fazladır.
 C) Dış alımın en düşük olduğu yıl 1997'dir.
 D) Dış satım 1993-1996 yılları arasında sürekli artmıştır.
 E) Dış ticaret açığının en fazla olduğu yıl 1996'dır.

40. Sanayi Devrimi'nden günümüze kadar olan süreçte fosil yakıtların tüketimindeki artış, doğal çevrede büyük bozulmalara neden olmuştur. Fosil yakıtların kullanımına bağlı olarak ortaya çıkan önemli çevre sorunlarının küresel ölçekte fark edilmesi ile 1970'li yıllardan itibaren doğa koruma bilinci daha sistemli olarak gelişmiş ve çevrenin korunması konusunda bazı önlemler alınmaya başlanmıştır.

Bu önlemlere;

- fabrika bacalarına filtre takılması,
- doğal gaz kullanımının yaygınlaştırılması,
- alternatif enerji kaynakları kullanımının artırılması

örnekleri verilebilir.

Bu önlemler, aşağıdaki çevre sorunlarından hangisinin azaltılmasına daha fazla katkı sağlamıştır?

- A) Su kirliliği
 B) Hava kirliliği
 C) Gürültü kirliliği
 D) Toprak kirliliği
 E) Radyoaktif kirlilik